

Střední článek podpory

Odborný panel

Předcházení stížnostem ve školství role komunikace a spolupráce

14. dubna 2026, Praha

Spolufinancováno
Evropskou unií

Střední článek
podpory

PROGRAM

13.00 ZAHÁJENÍ

13.10 – 14.10 OD NEDOROZUMĚNÍ KE STÍŽNOSTI – PŘÍČINY, PROCESY A ODPOVĚDNOST

Vítězslav Němčák | Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Martin Procházka | Česká školní inspekce
Šárka Valášková | Magistrát hl. města Prahy
Lenka Chmelařová | Pedagogicko-psychologická poradna Praha 6

14.10 – 14.20 PŘESTÁVKA

14.20 – 15.20 KDE SI NEROZUMÍME – OČEKÁVÁNÍ A LIMITY SPOLUPRÁCE

Martin Procházka | Česká školní inspekce
Tereza Martínková | ZŠ nám. Curieových
Radka Tomášková | Obec Přerov n/L.
Angelika Gergelová | Unie rodičů

15.20 – 15.40 COFFEE BREAK

15.40 – 16.40 CO DĚLAT V PRAXI – VČASNÉ ZÁSAHY, PREVENCE ESKALACE, SITUACE PO KONFLIKTU

Eva Růtová | Školní mediace.cz, Restorativní škola
Miroslava Zápotočná | advokát a zapsaný mediátor
Dobroslav Šrámek, Ivana Šircová | Projekt Odyssea, z.s.
Nikola Křístek | Školské rady.CZ

16.40 – 17.00 ZÁVĚREČNÁ DISKUSE | SHRNUÍ

1. BLOK

OD NEDOROZUMĚNÍ KE STÍŽNOSTI

– PŘÍČINY, PROCESY A ODPOVĚDNOST

Vítězslav Němčák | MŠMT

Martin Procházka | ČŠI

Šárka Valášková | MHMP

Lenka Chmelařová | Pedagogicko-psychologická
poradna

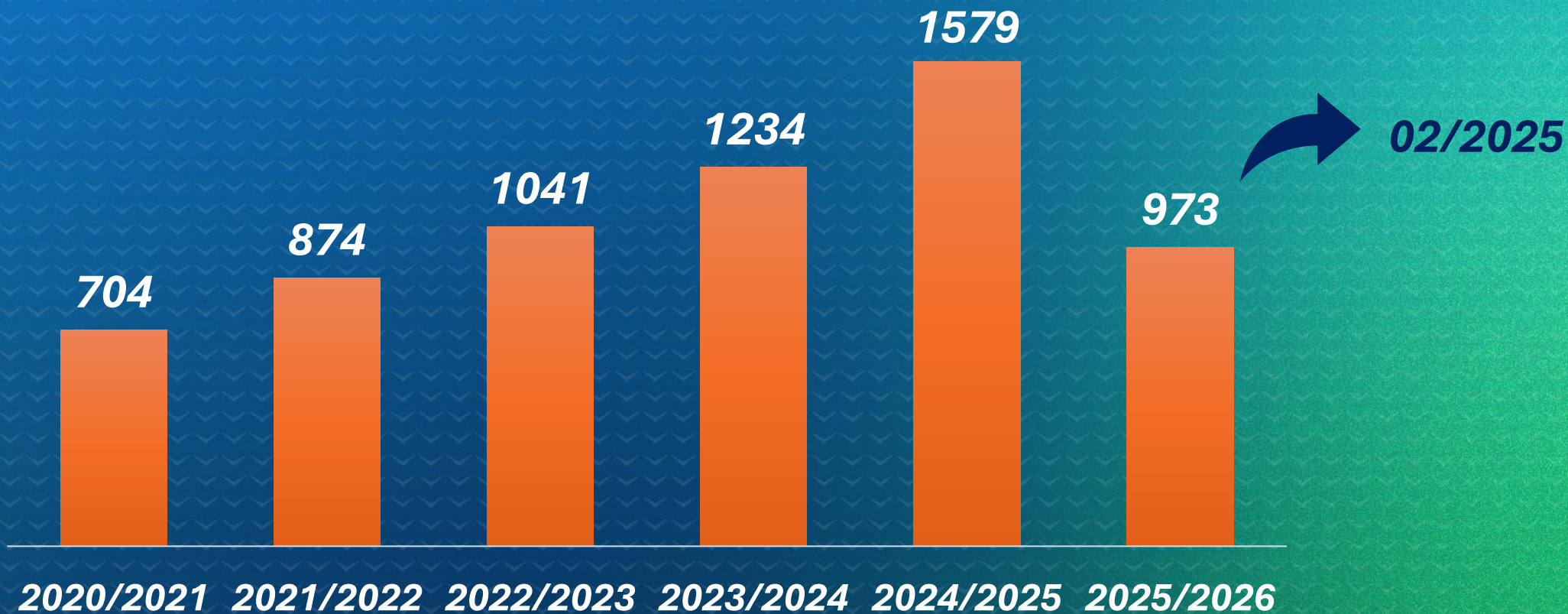
Šetření a vyřizování stížností

Mgr. Martin Procházka | ředitel Pražského inspektorátu ČŠI
MŠMT | 14. 4. 2026

- Nezanedbatelná součást inspekční činnosti
- V Praze a Středočeském kraji dominuje
- Nárůst stížností na výsledek šetření ČŠI
- Nové formy podání stížností
- Aktivní role Veřejného ochránce práv

Počty prošetřených stížností ČŠI

Zákon o kontrole (kontrolní řád)

§3

(1) Kontrolní orgán může zahájit před zahájením kontroly úkony, jejichž účelem je opatření podkladů pro posouzení, zda zahájit kontrolu.

ČŠI - *šetří*

Zřizovatel školy - *vyřizuje*

Ředitel školy - *šetří*

- *vyřizuje*

- *přijímá opatření*

Postup při šetření a vyřízení stížnosti

- Seriózní přijetí
- Analýza stížnosti – *stanovení prošetřovaného tvrzení*
- Jednání se všemi účastníky
- Rozhodnutí s odůvodněním
- Přijetí opatření, a to i preventivní
- Vyrozumění stěžovatele

Prošetřované záležitosti - *tvrzení*

Nesprávný postup ředitele školy ve věci:

- Respektování speciálních vzdělávacích potřeb*
- Šikana*
- Zajištění vzdělávání*
- Hodnocení chování*
- Vylučování ze vzdělávání*
- Zajištění bezpečnosti*

Nejčastěji šetřený bod ČŠI

Nesprávná, nedostatečná a nevhodná komunikace

- *Tento bod je v Praze nejčastěji důvodný*
- *Souvisí s nedostatečným šetřením ředitele školy*

Důvodnost prošetřovaných bodů

Školní rok 2023/2024

ČR - 39 %

Praha - 54 %

Školní rok 2024/2025

ČR - 34 %

Praha - 51 %

Školní rok 2025/2026

ČR - 39 %

Praha – 58 %

Charakteristika pražských škol

- Značná velikost
- Poměrná rozmanitost
- Více odosobněné prostředí
- Zřizovatelé s profesionálním zázemím
- Rodiče s lepším socioekonomickým statusem
- Větší počet žáků s odlišným mateřským jazykem

Předcházení vzniku stížností

Systematická individuální a oboustranná komunikace učitele s rodičem o vzdělání žáka (jeho dítěte), o jeho potřebách a v jeho prospěch, a to z pozice veřejné služby

Děkuji za pozornost

Mgr. Martin Procházka | ředitel Pražského inspektorátu ČŠI

ČŠI | Česká školní
inspekce

Problematika zpracování podání přijatých odborem školství, mládeže a sportu MHMP („SML MHMP“)

1. Pravidla pro přijímání, evidenci a vyřizování stížností, petic a jiných podání určených orgánům hlavního města Prahy (poslední aktualizace ze dne 14. 4. 2025);
2. Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů;
3. Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů;
4. Zákon č. 85/1990 Sb., Zákon o právu petičním, ve znění pozdějších předpisů.

1. Rada hlavního města Prahy dle § 68 odst. 2 písm. e) zákona č. 131 Sb., o hlavním městě Praze vydala Pravidla pro přijímání, evidenci a vyřizování stížností, petic a jiných podání určených orgánům hlavního města Prahy (poslední aktualizace ze dne 14. 4. 2025).

Podáním se dle těchto pravidel:

- Petice;
- Elektronická petice podle jiného právního předpisu dle § 6a zákona č. 85/1990 Sb., o právu petičním, ve znění pozdějších předpisů;
- Stížnost;
- Jiné podání – žádost o provedení kontroly nebo přezkum hospodaření, podnět ke zkvalitnění vybraného okruhu činností, podnět k přijetí opatření k odstranění nedostatků;
- Anonymní podání – pisatel vyzván k autorizaci – většinou odloženo;
- Anonymizované podání - odbor SML MHMP na žádost pisatele vždy zachová anonymitu pisatele.

2. Podání zpracované dle zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů:

- podání týkající se výchovně-vzdělávacího charakteru postupujeme České školní inspekci („ČŠI“);
- Podání týkající se jiného zřizovatele (městské části Prahy 1 -10), odbor SML MHMP dle § 18 odst. 1 písm. b) zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů, postupuje příslušné městské části – patří do samostatné působnosti městských částí.
- Podání týkající se jiného zřizovatele - soukromý subjekt, postupuje odbor SML MHMP opět zřizovateli.

3. Podání dle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů:

kompetence ředitele školy (školského zařízení):

- Pracovněprávní záležitosti;
- Podání k provozu školy (školského zařízení);
- Podání na jednání zaměstnance (pedagogický pracovník, jiný zaměstnanec) – vyřizuje ředitel školy (školského zařízení) a informuje odbor SML MHMP o vyřízení podání (stejnopis zaslaný pisateli);
- Anonymní podání – vždy se prošetřuje, vyžádáno stanovisko ředitele školy (školského zařízení) – odloženo (případně postoupeno ČŠI).
- Vyřizuje odbor SML MHMP na základě stanoviska ředitele školy (školského zařízení).

4. Zákon č. 85/1990 Sb., Zákon o právu petičním, ve znění pozdějších předpisů:

- Podepsané do 1000 občanů hlavního města Prahy;
- Podepsané nad 1000 občanů hlavního města Prahy – předkládány Radě hlavního města Prahy ke schválení;

Termín vyřízení petic - 30 pracovních dnů!

VYŘÍZENÍ PODÁNÍ

Vyřízení podání do 30 dnů – možnost prodloužení plus 30 – sdělení pisateli o prodloužení lhůty na 60 dnů;

Vyhodnocuje se každé podání (důvodné, nedůvodné, neprokazatelné);

Více násobné podání (nesouhlas) pisatele s vyřízením podání odborem SML MHMP postupujeme a vyřizuje odbor právní podpory MHMP;

Výsledek šetření ČŠI (důvodné, částečně důvodné a nedůvodné) – v případě důvodnosti zjištěné ČŠI, odbor SML MHMP projedná s ředitelem a navrhuje opatření, které předkládá Radě hlavního města Prahy, která návrh schválí a na základě usnesení Rady HMP ukládá řediteli školy (školského zařízení) opatření k nápravě.

Rok 2025

Celkem 117 podání + 4 petice

- **ČŠI realizovalo 30 výsledků šetření:**
  - 10 důvodných,
  - 5 částečně důvodných
  - 15 nedůvodných;
- **Odbor SML MHMP prošetřil 87 podání + 4 petice**

Děkuji Vám za pozornost

Šárka Valášková, sarka.valaskova@praha.eu

2. BLOK

KDE SI NEROZUMÍME – OČEKÁVÁNÍ A LIMITY SPOLUPRÁCE

Martin Procházka | ČŠI

Tereza Martínková | ZŠ nám. Curieových

Radka Tomášková | Obec Přerov n/L

Angelika Gergelová | Unie rodičů

A detailed architectural line drawing of a grand, multi-story building with a classical facade. The building features a prominent central entrance with a pediment and columns, and a large window above it. The facade is adorned with numerous windows, some with decorative elements. The drawing is rendered in a sketch-like style with fine lines and shading.

Prevence stížností

Mgr. Tereza Martínková, Základní škola nám. Curieových

14. 4. 2026

Každá škola má svá specifika

- Velikost školy
- Zájem rodičů o vzdělávací proces
- Postoj školy – (na všech stupních) k podnětům
- Kompetence zaměstnanců k řešení stížností
- Chuť a snaha podněty skutečně řešit a přijímat opatření

STÍŽNOST nad rámec školy je především selháním komunikace mezi školou a stěžovatelem

Základem je komunikace

- Sdílení informací
- Otevřenost
- Naslouchání
- Vstřícnost
- Čitelnost a předvídatelnost při jednání
- Spolupráce
  - Uvnitř školy
  - Zapojení odborníků

Když už je stížnost „v běhu“

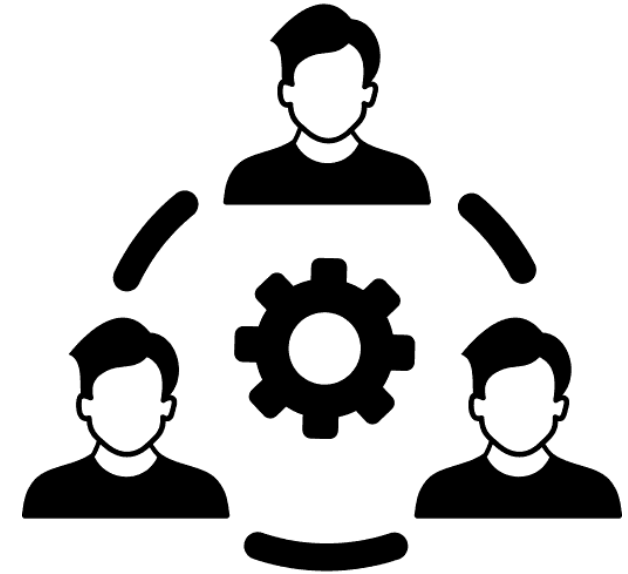
- Shromáždění podkladů
- Kontrola všech provedených kroků
- Spolupráce
  - Zřizovatel
  - ČŠI

A co potom?

Vyhodnotit

- Změny
  - V postupech
  - Ve vnitřních předpisech
- Supervize ve škole
- Nastavení další spolupráce se stěžovateli
  - Možnosti
    - Mediace
    - Facilitace setkání odborníkem

Mgr. Tereza Martínková
Základní škola nám. Curieových
tereza.martinkova@zscurie.cz
+420 724 079 837

***Komunikace a spolupráce -
Obec Přerov nad Labem a
ZŠ a MŠ Přerov nad Labem***

Bc. et Bc. Radka Tomášková
místostarostka

Přerov nad Labem

- obec ve Středočeském kraji, okres Nymburk, 1280 obyvatel

Preferujeme komplexnost řešení, které je v souladu s dlouhodobou strategií rozvoje obce

Oblast školství: zřizovatel příspěvkové organizace Základní škola a mateřská škola (od září 2025 také 2 dětské skupiny pro děti od 2 let)

Nové projekty v obci:

- zajištění dostupnosti služeb pošty prostřednictvím Pošta Partner
- pilotní projekt PolPoint - nové bezobslužné spojení s POLICIÍ České republiky (PČR) přístupné v režimu 24/7

Radka Tomášková

Místostarostka, zástupkyně ředitele, interní a externí mediátor

Včasná a přímá komunikace

- ▶ Důvěra a vzájemný respekt mezi vedením školy a zřizovatelem
- ▶ Otevřená a včasná komunikace ve školním prostředí - podpůrné profese ve škole (interní školní mediátor, školní facilitátor, sociální pedagog) umožňují podporu učitelům i rodinám k řešení podnětů a nesouladu hned v začátcích
- ▶ Definování postupu řešení podnětů a stížností včetně zapojení školské rady
- ▶ Sít'ování a spolupráce s partnery - spolupráce s Restorativní škola z.s., sociální služby (POINT Milovice), supervize pro pedagogické pracovníky a vedení (skupinová i individuální)
- ▶ Zapojování žáků školy do plánování využití školního i veřejného prostoru

Děkuji za pozornost.

**Bc. et Bc. Radka
Tomášková**

tomaskova@prerovnl.cz

UNIE RODIČŮ

Spolupráce a komunikace s rodiči

UNIE RODIČŮ

Spojujeme síly rodičů a škol pro lepší vzdělání dětí.

Jsme rostoucí síť rodičů, kteří chtějí být partnery škol.

Hledáme cesty ke spolupráci, abychom byli součástí debaty o vzdělávání.

Povzbuzujeme rodiče i školy k vzájemné komunikaci, nabízíme informace, nástroje a inspiraci.

**Pokud investujeme do
dobrých vztahů, pak se
lépe řeší i obtížné situace**

Schody zapojení

rodičů do života školy

UNIE RODIČŮ

Schody zapojení

rodičů do života školy

UNIE RODIČŮ

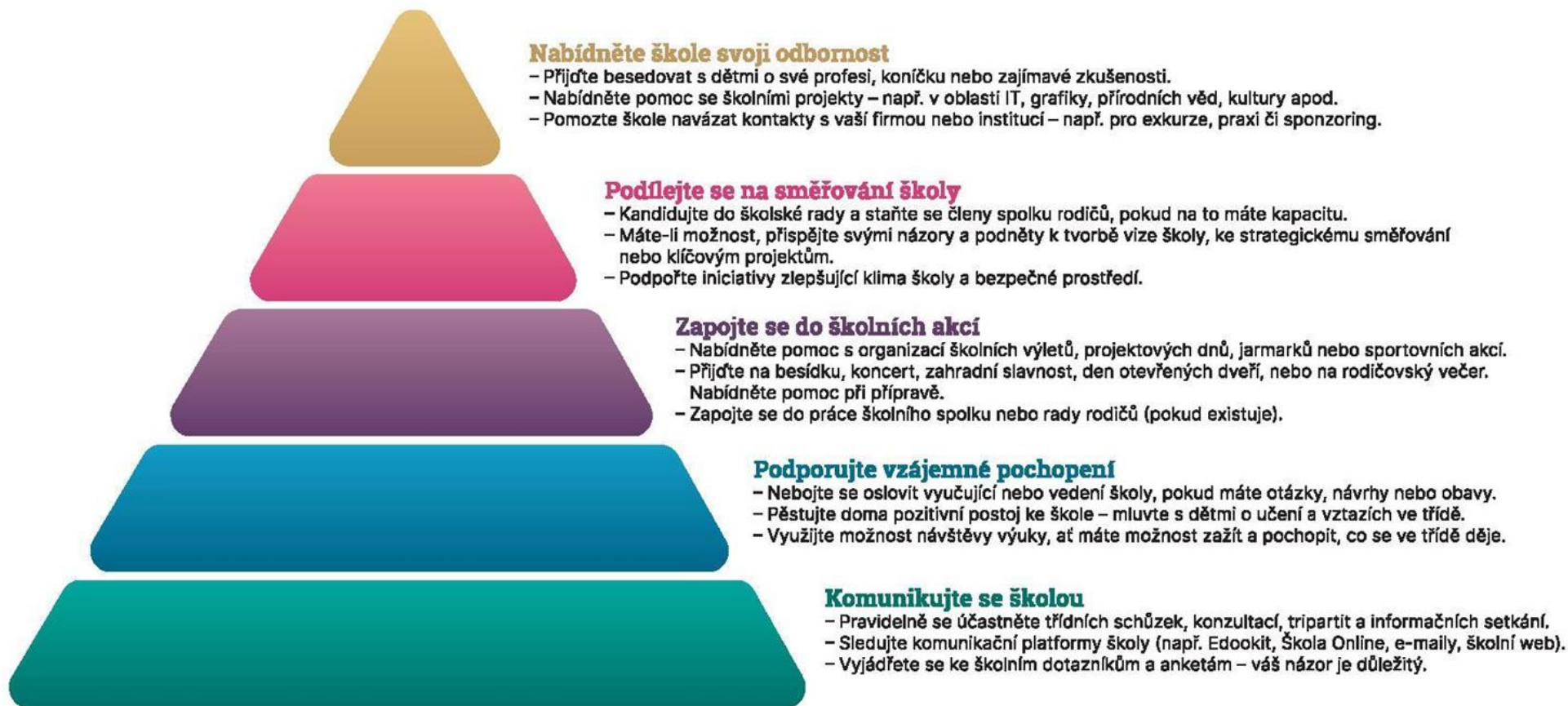

Schody zapojení

Jak se zapojit do života školy?

UNIE RODIČŮ

Pro nastavení komunikace a vzájemné sladění jsou důležité především první dva schody

POHLED ŠKOLY

POHLED RODIČE

Škola rodiče informuje

Komunikujte se školou

Škola rodičům vysvětluje a ukazuje

Podporujte vzájemné pochopení

SCHODY ZAPOJENÍ

UNIE RODIČŮ

- Škola rodičům poskytuje všechny potřebné informace - jednotná platforma
- Rodiče vědí, na koho, kdy, s čím a jak se obracet
  - lidsky popsané role zaměstnanců, jejich agenda + kdy a jak je oslovit
- Kontakty na vedení školy, třídní učitele a další osoby (např. ŠPP) jsou snadno dostupné
  - v informačním systému, na webu školy, ve vestibulu, v manuálu
- Škola má pro komunikaci stanovená pravidla, se kterými je v souladu celý tým
  - s těmito pravidly seznámí rodiče na začátku spolupráce
- Manuál pro rodiče

Hranice, jasná pravidla a procesy - přehlednost a předvídatelnost pro školu i rodiče

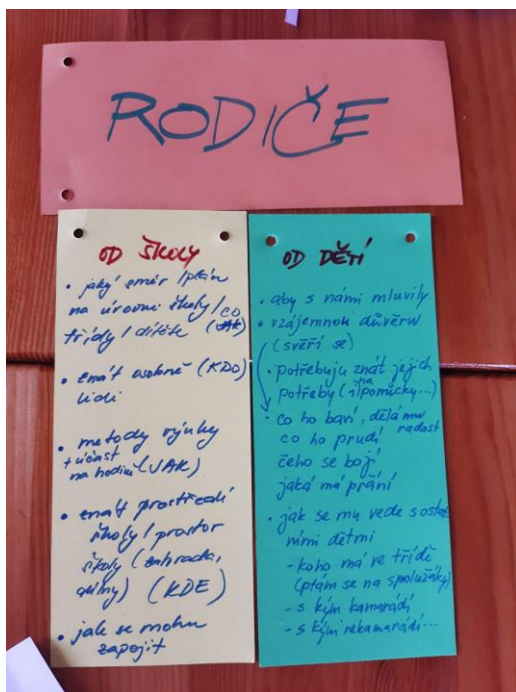
Komunikační strom

- Škola rodičům ukazuje a vysvětluje, jak se děti učí - **POROZUMĚNÍ, SLADĚNÍ**
- Škola zve rodiče na akce
- Setkávání při neformálních příležitostech
- Rodiče se seznamují navzájem a vyučující poznávají rodiny dětí

- **Pečujeme o vztahy založené na důvěře a respektu**
- **Posilujeme sounáležitost, porozumění**
- **Snáze řešíme i náročné situace**

ŠKOLA RODIČŮM VYSVĚTLUJE A UKAZUJE

Pokud rodiče chápou, co, jak a proč se ve škole děje, mohou podpořit své dítě i učitele.

ŠKOLA RODIČŮM VYSVĚTLUJE A UKAZUJE

Děkuji za pozornost

Angelika Gergelová

angelika.gergelova@unierodicu.cz

www.unierodicu.cz

3. BLOK

CO DĚLAT V PRAXI – VČASNÉ ZÁSAHY, PREVENCE, ESKALACE, SITUACE PO KONFLIKTU

Eva Růtová | Školní mediace cz., Restorativní škola
Miroslava Zápotočná | advokát, zapsaný mediátor
Dobroslav Šrámek, Iva Šircová | Projekt Odyssea, z.s.
Nikola Křístek | Školské rady.CZ

Školní mediace a řešení stížností

Eva Růtová

Restorativní škola, z.s. /
platforma Školní mediace.CZ

www.restorativniskola.cz
www.skolnimediace.cz

Eva Růtová

Mediátorka a facilitátorka se specializací na školní prostředí

Ředitelka organizace Restorativní škola, z.s.

Zakladatelka platformy školních mediátorů Školní mediace.CZ

Autorka programů zaměřených na řešení konfliktů ve škole

Garantka výcviků pro pracovníky škol a mediátory a peer-výcviků pro žáky

Dlouholetá praxe v oblasti vedení lidí a koučinku managementu škol

Konzultantka a metodička NPI ČR

Psychoanalytická psychoterapeutka

www.linkedin.com/in/eva-rutova/

eva.rutova@skolnmediace.cz

Pomáháme lidem ve škole se spolu lépe domluvit.

#protože vztahy jsou ve škole až na prvním místě

www.skolnimediace.cz

www.facebook.com/skolni.mediace

Restorativní škola, z.s.

**ODBORNÁ
KOMUNITA**

Platforma školních mediátorů

Certifikace

Podpora regionální působnosti

ZMOCŇOVÁNÍ

Vzdělávání: výcviky školní mediace & facilitace

Supervize

Osvěta

METODIKA

Rozvoj školní mediace v ČR jako samostatné mediační disciplíny

Tvorba standardů kvality školní mediace

Metodika školní facilitace

TERÉN

Komunikační pohotovost

Školní mediace & facilitace

Školní případovky

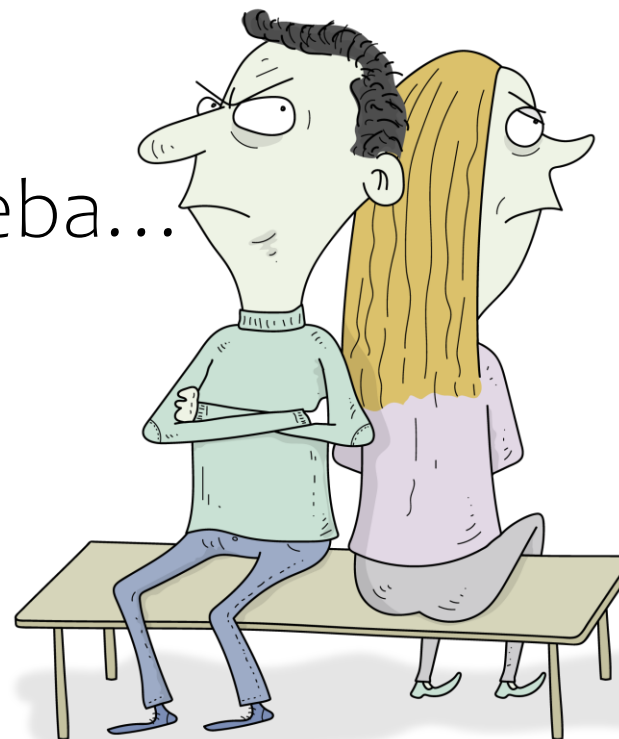
Školní evaluace

STÍŽNOST? ...

Za každou stížností se nachází potřeba...

- ✓ změny (nevyhovující stav)
- ✓ komunikace (být slyšen)

© Restorativní škola, z.s.
www.skolnimediace.cz

STÍŽNOST? ...

Úředně
procesovaný
konflikt

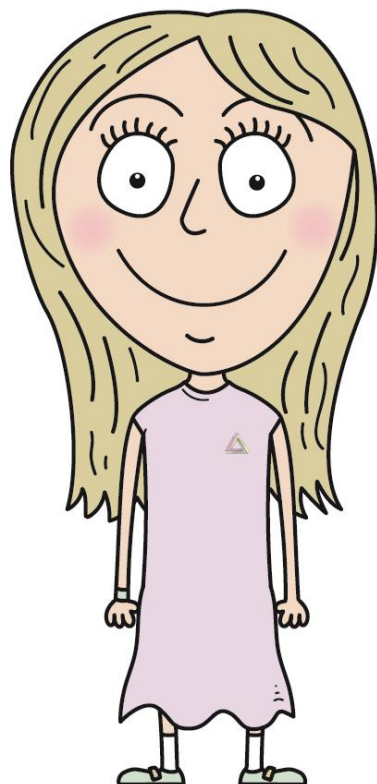
© Restorativní škola, z.s.
www.skolnimediace.cz

© Restorativní škola, z.s.
www.skolnimediace.cz

Hlava, srdce, břicho, nohy...

Fakta

Emoce

Potřeby

Kroky dál

Příprava setkání

- Promyšlení účastníků (kdo byl zasažen, kdo může pomoci...)
- Pozvánka = pozvání k řešení
- Dohoda o termínu, času, účastnících...

Uspořádání na místě

- Kruh (ne soudní síň)

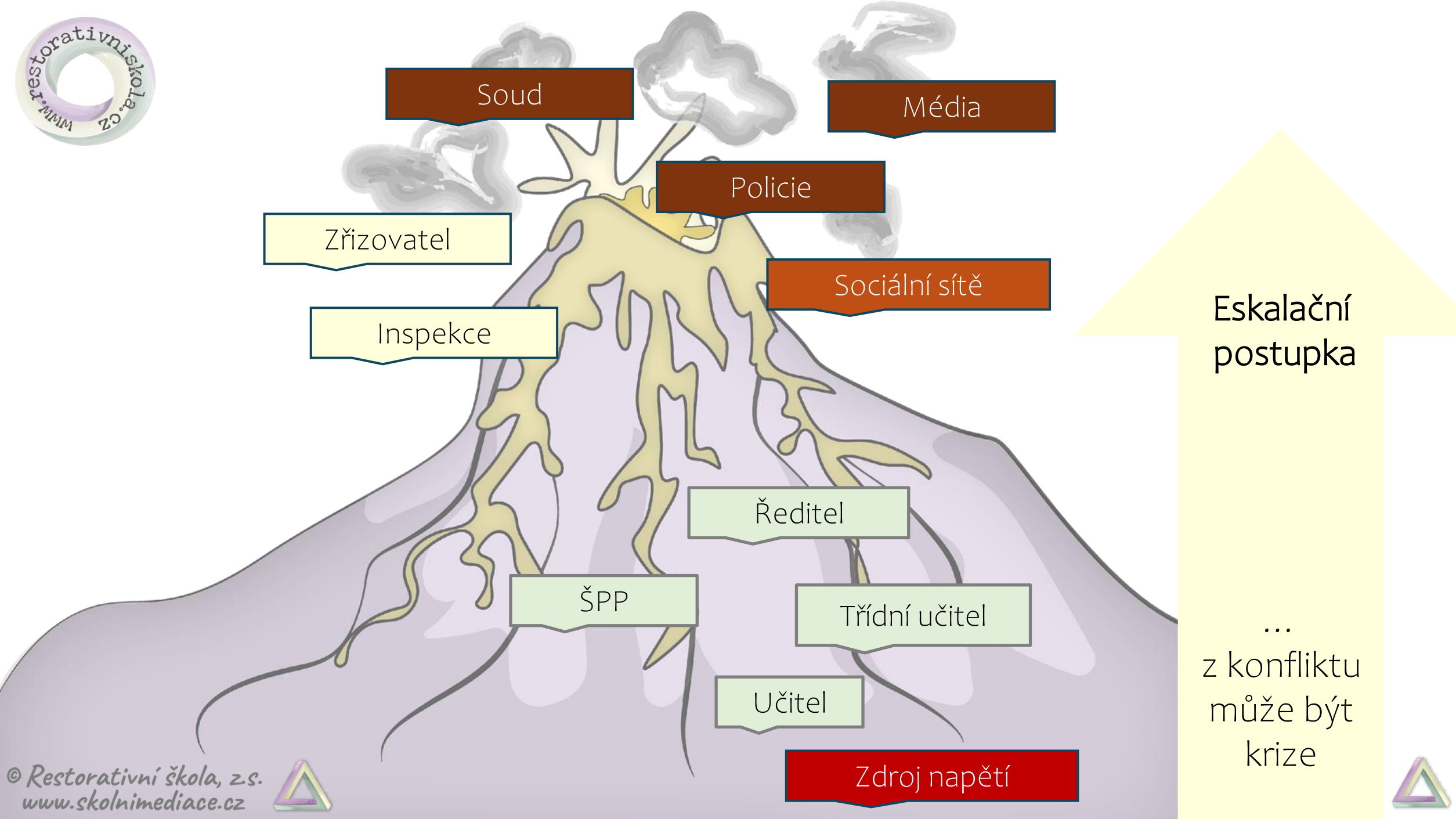
Zapojování pro řešení

- Všichni slyší a jsou slyšeni

Seriál (ne velkořím)

- Dohoda o dalších krocích

Soud

Média

Policie

Zřizovatel

Sociální sítě

Inspekce

Ředitel

ŠPP

Třídní učitel

Učitel

Zdroj napětí

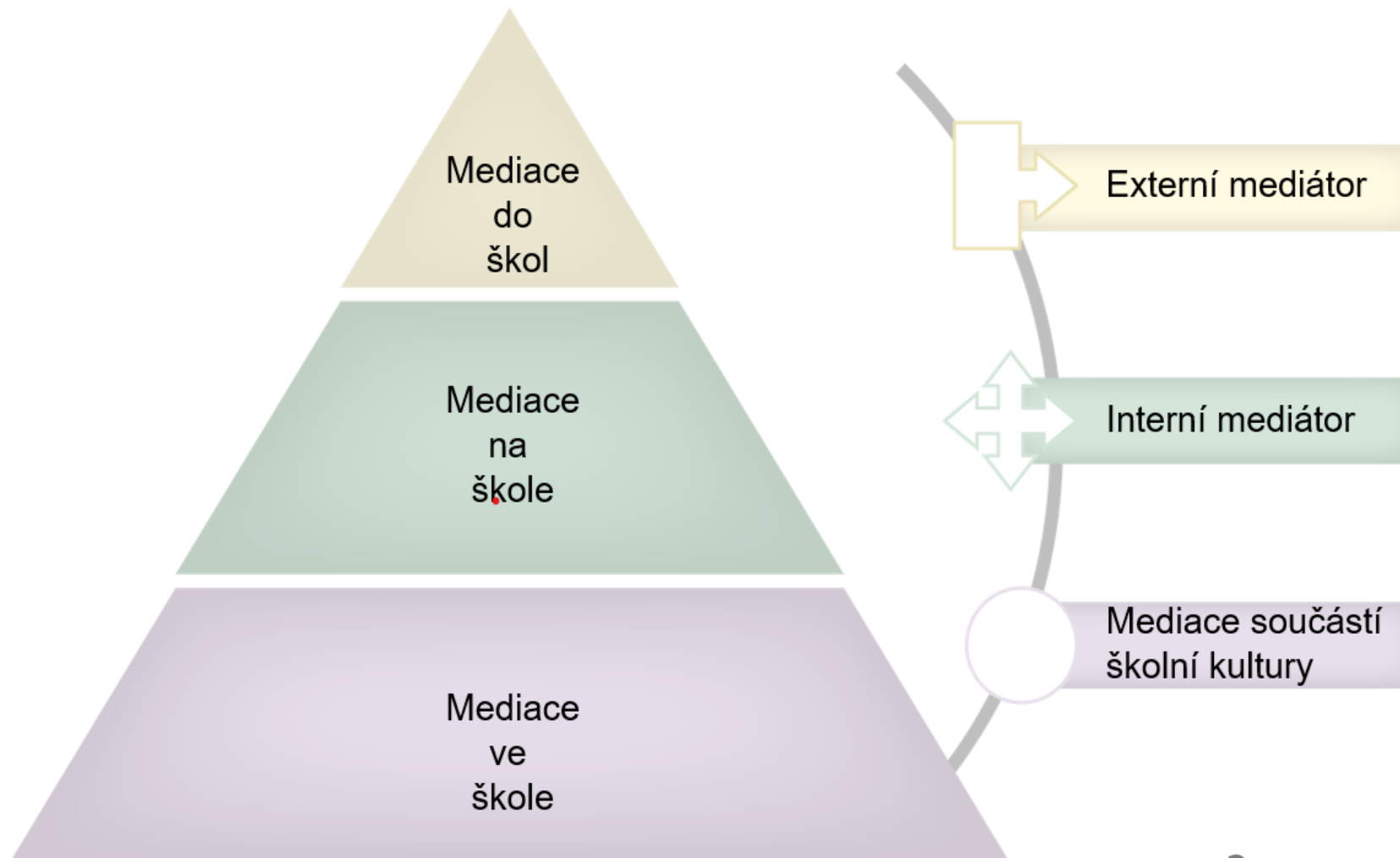

Eskalační
postupka

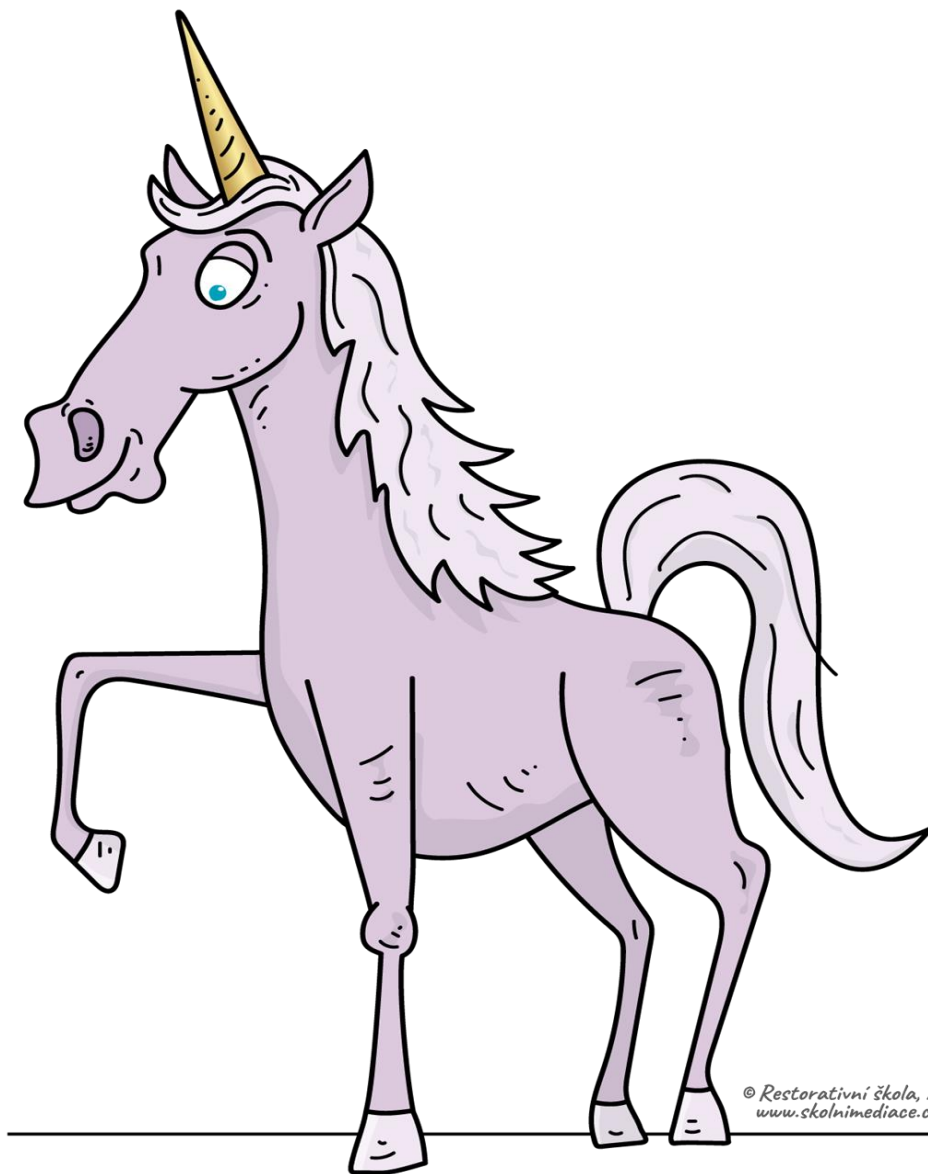
...
z konfliktu
může být
krize

ŠKOLNÍ MEDIACE? ...

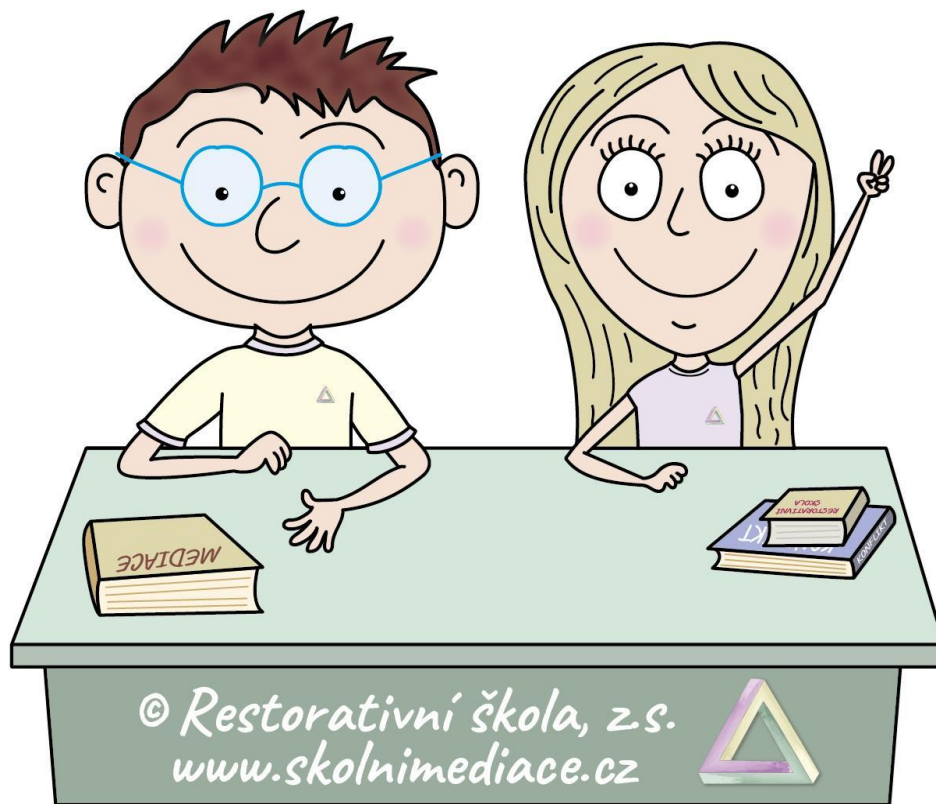

© Restorativní škola, z.s.
www.skolnimediace.cz

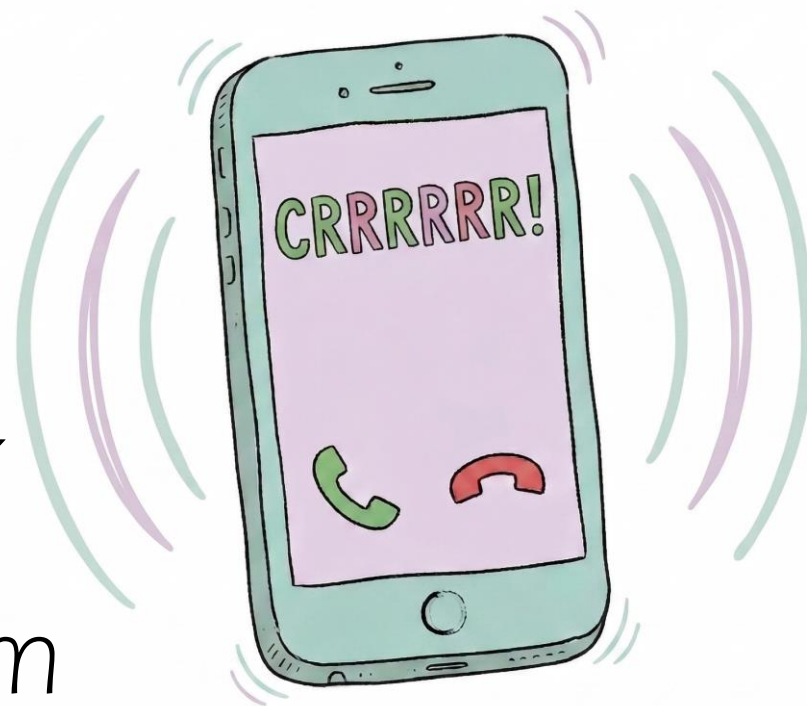
© Restorativní škola, z.s.
www.skolnimediace.cz

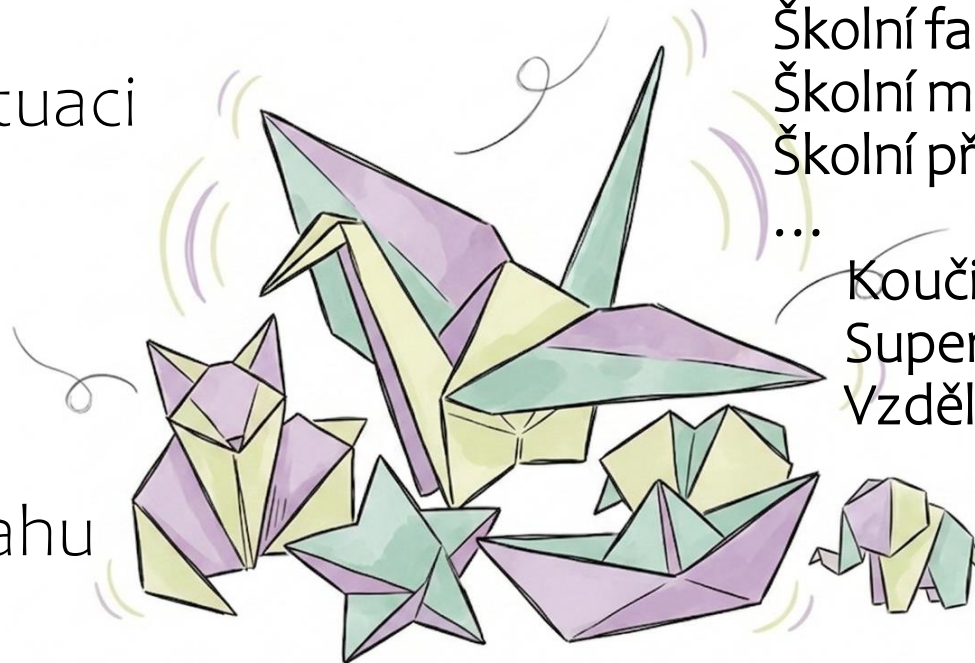
Poptávka ze školy ...

„Potřebujeme
na zítřka v 7:15 hod.
mediátora na vyřešení
konfliktu mezi vedením
školy a 30 učiteli.“

Důraz na zmocňování ...

- Podpora v orientaci v situaci
- Identifikace problému
- Vhodný nástroj

- Dohoda o formě a rozsahu

Konzultace
Poradenství v krizi
Restorativní rozhovory
Školní facilitace
Školní mediace
Školní případové setkání

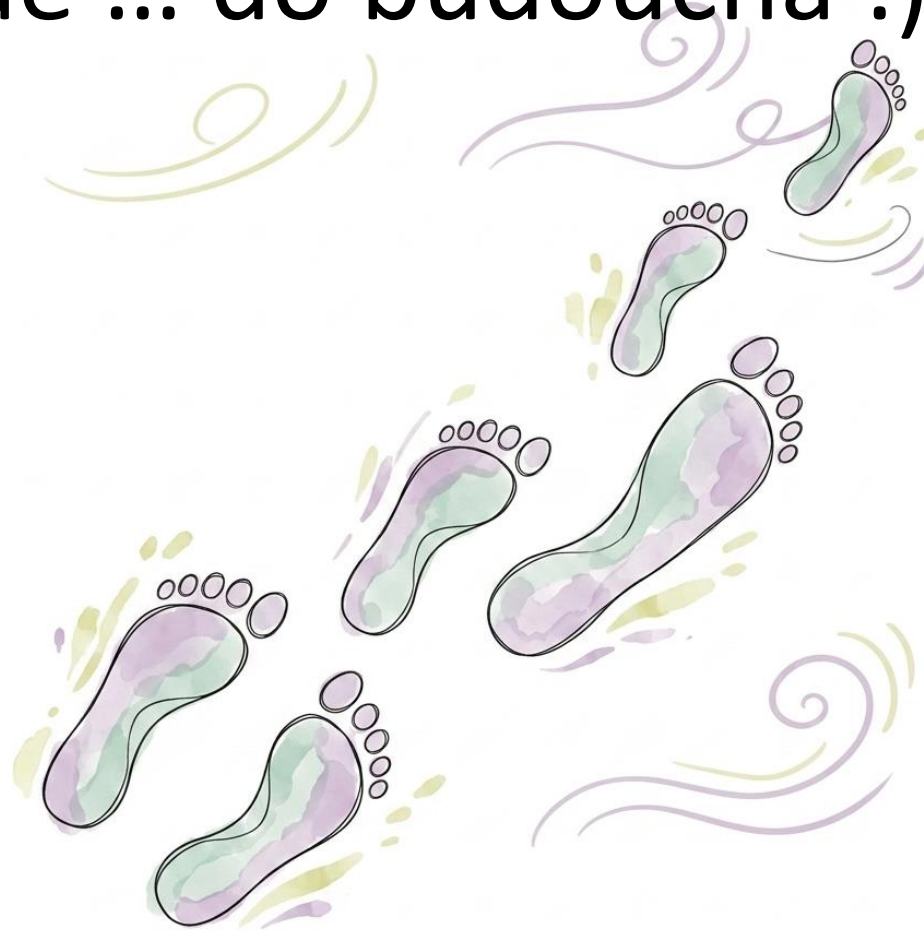
...

Koučink
Supervize řízení
Vzdělávání

30 lidí čeká v 7:15 na značce!

Orientace do budoucna ...nás dovede ... do budoucna :)

STÍŽNOST? ...

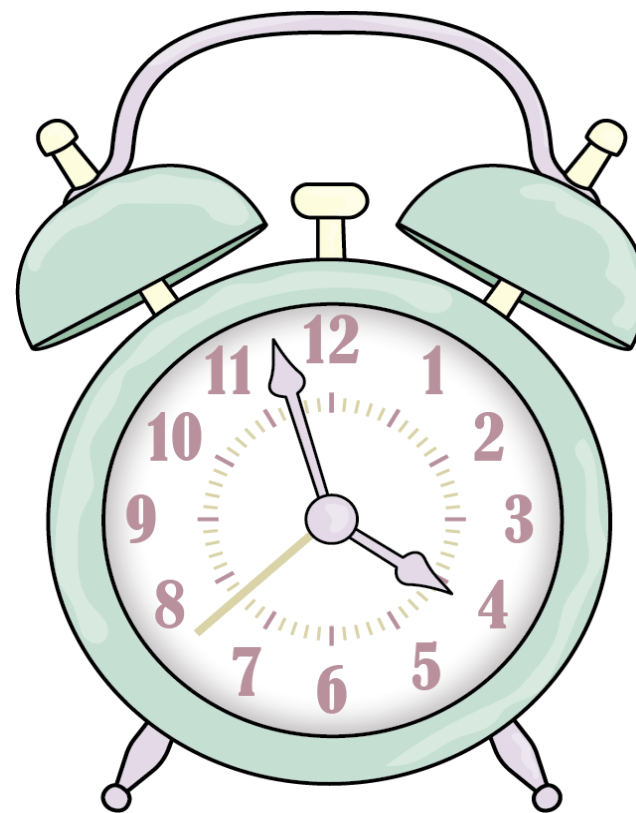
Příčinou není (jen) nedostatečná
KOMUNIKACE,

ale nedostatek **PARTICIPACE.**

Moci se vyjádřit a ...

... mít pocit, že jsem slyšen.

... Cítit se jako ten, kdo je pro ostatní důležitý.

Pomáháme lidem ve škole se spolu lépe domluvit.

#protože vztahy jsou ve škole až na prvním místě

www.skolnimediace.cz

www.facebook.com/skolni.mediace

Využití školní mediace

Spolupráce a vztahy

- ✓ s rodiči (TU – R, U – R, MNG – R, R – R, Ž – R)
- ✓ na pracovišti (U – U, U – MNG)
- ✓ mezi žáky (Ž – Ž)
- ✓ mezi žáky a učiteli (Ž – U)
- ✓ v rámci vedení školy (MNG – MNG)
- ✓ vedení školy a zřizovatele (MNG – Z)

Ž ↔ Ž

Ž ↔ U

U ↔ U

U ↔ R

U ↔ MNG

MNG ↔ MNG

MNG ↔ R

MNG ↔ Z

R ↔ R

Okruhy témat

- ❑ Osobně-pracovní vztahy a komunikace
- ❑ Spolupráce s rodiči
- ❑ (Pře)nastavování pravidel
- ❑ Pracovně-právní vztahy
- ❑ Parakomunikace a (polo)uzavřené skupiny
- ❑ Pocit nepřijetí / strach z vyčlenění

Limity

Vysoký počet zapojených osob (=> před-jednání, facilitace)

Asymetrické skupinové spory (=> dtto)

Přítomnost vztahové patologie (=> nejdříve zaléčení)

Nereálná očekávání (=> konzultace)

Mgr. Miroslava Zápotočná, LL.M.

MEDIACE, FACILITACE A ADVOKACIE VE ŠKOLSTVÍ

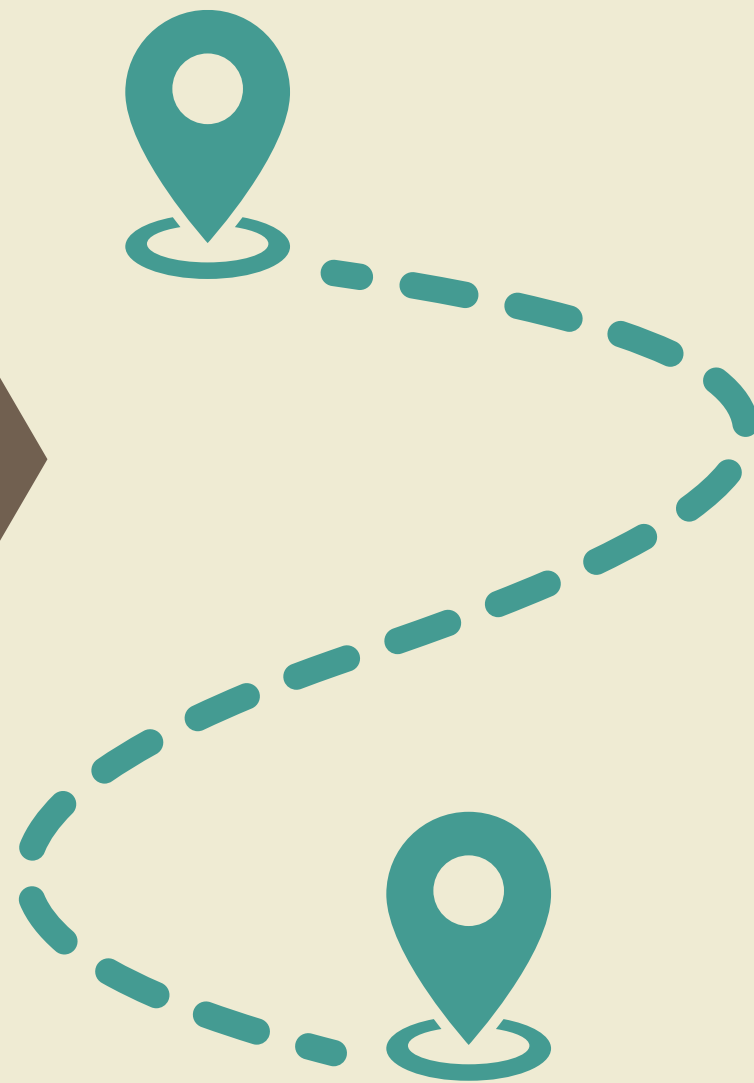
Mgr. Miroslava Zápotočná, LL.M.,
zapsaná mediátorka a advokátka

www.mediacejihlava.cz

Zkratky v komunikaci
neexistují! A ve školství už
vůbec ne...

Na co se ptát?
Kdy se na to ptát?
Koho se na to ptát?

✓ UČITELÉ	✓ interně
✓ RODIČE	✓ externě
✓ DĚTI	✓ kombinace
✓ VEŘEJNOST	✓ vzdělání, kvalifikace, zkušenosti ✓ čas, peníze, kvalita

ŠKOLNÍ MEDIACE NEBO FACILITACE

✓ RESTORATIVNÍ PŘÍSTUP

- zmocňuje
- podporuje
- obnovuje vztahy

✓ NESTRANNOST

- nehodnotící přístup
- individuální řešení

✓ SPECIFIKA

- prevence vs. následná péče
- znalost školního prostředí
- rychlost
- kontraindikace

✓ NEDOSTATEK ZDROJŮ

- různé očekávání
- nedostatek času
- tlak na výsledek

✓ EFEKTIVITA

- rychlost
- posilování kompetencí

✓ FINANCOVÁNÍ

- šablony
- provoz
- SRPŠ

**MEDIACE
LIDEM**

Mgr. Miroslava Zápotočná, LL.M.

DĚKUJI
ZA POZORNOST!

Mgr. Miroslava Zápotočná, LL.M.

www.advokacielidem.cz

www.mediacejihlava.cz

Role komunikace
a spolupráce
v praxi:
škola, rodiče, žák

Mgr. Ivana Šircová, Ph.D.
Mgr. Dobroslav Šrámek

Projekt Odyssea, z. s.

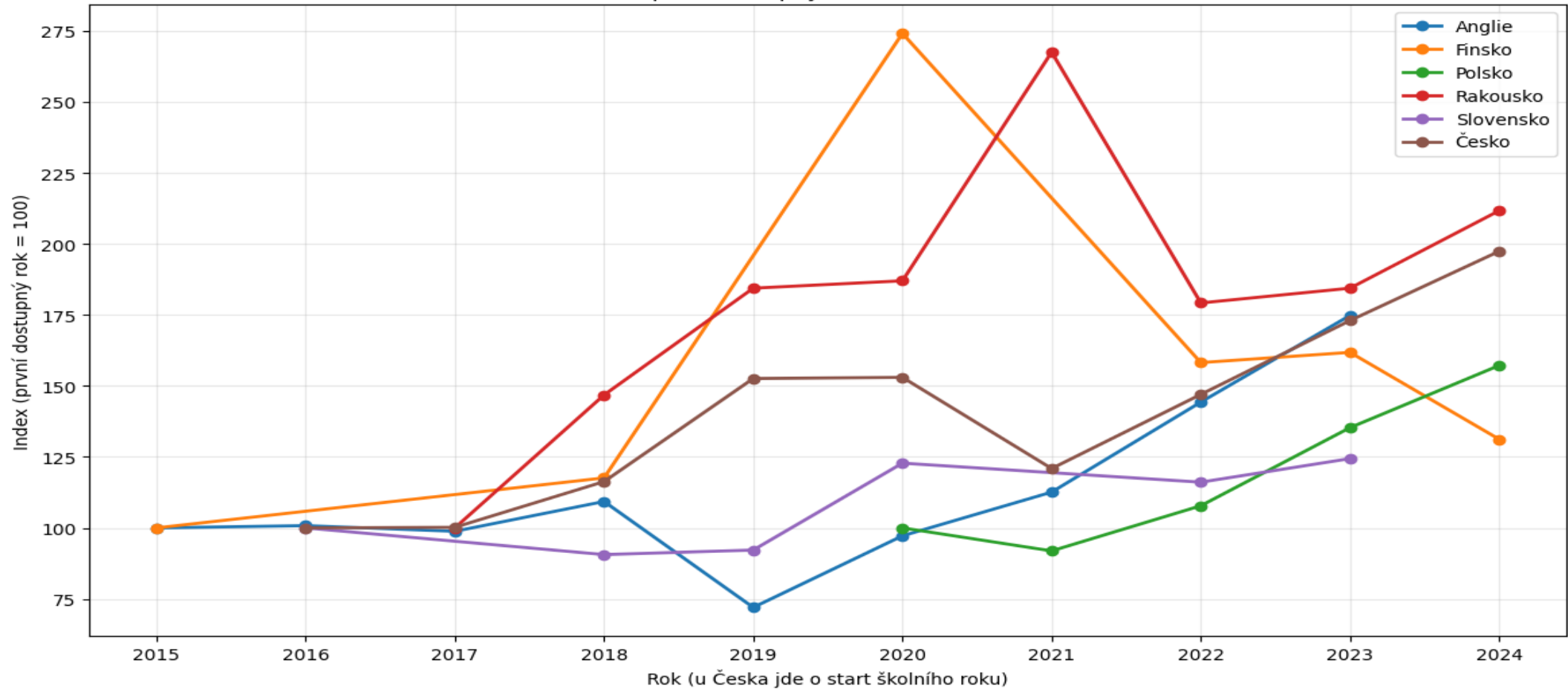
0. Východiska

České školství v rámci mezinárodního srovnání

- V rámci znalostních a dovednostních testů (PISA) si žáci v ČR vedou mírně nadprůměrně
  - Zároveň poměr výrazně nadprůměrných a výrazně podprůměrných žáků je v ČR vyšší, než průměr OECD (vyšší rozdílnost v kvalitě škol?)
- Žáci a studenti vnímají školní klima, podporu ze strany učitelů, vrstevnickou podporu velmi negativně. V těchto ukazatelích je ČR na chvostu a toto vnímání má zhoršující trend (HBSC)
- V ČR má zkušenost s šikanou více dětí, než je průměr OECD (ČR 25,5% vs 20,5%)
- ČR má výraznou výhodu v autonomii škol z pohledu personální politiky a možnosti volby vzdělávacích materiálů
- Spokojenost rodičů s českým školstvím je dlouhodobě stabilní
  - Od roku 2009 narostla kritičnost rodičů 9.ročníků
  - Výrazný rozdíl mezi pozitivním vnímáním 1. (81%) a 2. (68%) stupně ZŠ

Evropa - trend přijatých stížností

Trend stížnostních / příbuzných oficiálních agend ve školství
(index: první dostupný rok každé země = 100)

0. Východiska

Důvody růstu počtu stížností

Negativní:

- Může jít o skutečné zhoršení v některých oblastech fungování školy
- Opakující se stížnosti mohou ukazovat na systémové selhání, ne na izolované incidenty
- Růst stížností může odrážet erozi důvěry mezi rodiči a školou

Pozitivní:

- Více stížností může znamenat, že lidé více věří, že má smysl se ozvat
- Růst nemusí nutně znamenat zhoršení kvality škol, ale nižší bariéry k podání stížnosti
- Vyšší počet stížností může být znakem aktivnější rodičovské participace

Co je potřeba ověřit pro zavedení potřebných opatření

- trend **podílu důvodných stížností** v čase,
- trend toho, **kolik stížností se týká stejného okruhu škol/opakovaných problémů**,
- a zda roste i **spokojenost rodičů s vyřízením stížnosti**, nebo jen samotný počet podání.
- distribuce stížností v návaznosti na regiony, konkrétní školy, socioekonomickou situaci v regionu

=

Potřeba zpětné vazby v rámci školství a procesu vzdělávání

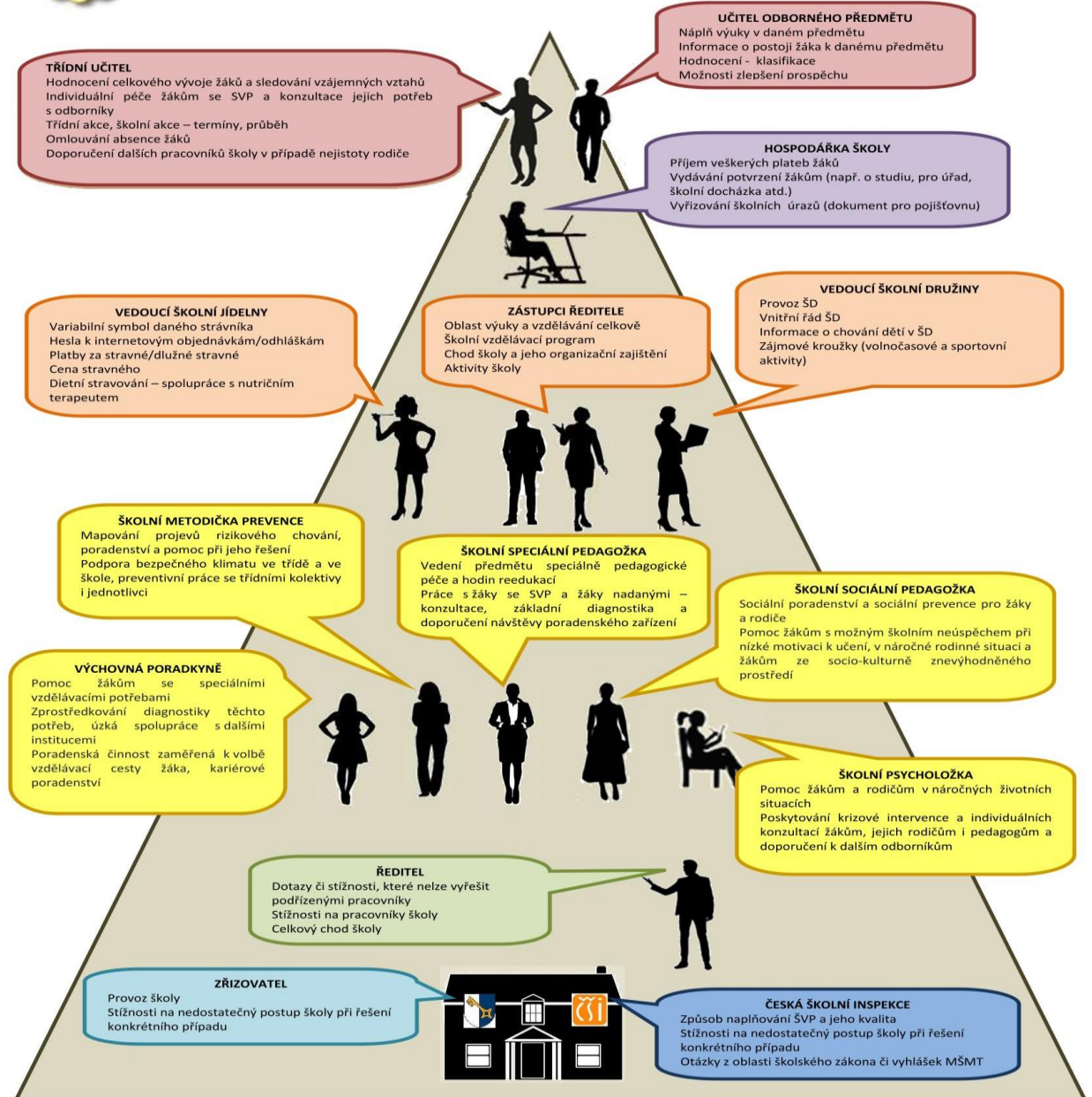
1. Obecná prevence Jak řešit stížnosti a požadavky rodičů ke škole?

- Jasná navigace na webu školy, **Pyramida školní komunikace** – Na koho se mohu obrátit, obr. (ZŠ Květnového vítězství, Praha 4)
- Přesně popsané **kompetence jednotlivých členů ŠPP** na webu školy a jednoduché kontakty na ně, obr. (ZŠ Hovorčovice)
- Školní ombudsman - usnadňuje komunikaci a obtížná jednání, obr. (ZŠ Květnového vítězství, Praha 4)
- Škola a její komunikace a spolupráce s rodiči: tripartity, třídní schůzky, kavárny, besedy – budování porozumění s rodiči
- Komunikační dovednosti pedagogů - výcvik
- Kvalitní, vztahově rozvojový obsah třídnických hodin a bezpečné klima ve škole
- Metodická doporučení a publikace ČŠI

Na koho se mohu obrátit?

Pyramida školní komunikace

Kompetence ŠPP

ŠKOLNÍ PORADENSKÉ PRACOVISŤE KDO CO DĚLÁ?

ŠKOLNÍ PSYCHOLOŽKA

Koordinuje a metodicky vede tým ŠPP » Poskytuje psychologickou podporu žákům, zaměstnancům, rodičům » Zajišťuje krizovou intervenci » Koordinuje organizaci případových konferencí

pechova(z)skolahovorcovice.cz tel. 725 861 613

Koordinace péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami » Konzultace pro rodiče » Nápravná cvičení poruch » Kontakt se školskými poradenskými zařízeními

vartyrova(z)skolahovorcovice.cz

Miluše Vartýřová
Speciální pedagog

Andrea Nečasová
Výchovný poradce 1. st.

Podporuje žáky 1. stupně při řešení výchovných a studijních problémů » Spolupracuje s rodiči a učiteli na realizaci individuálních výchovných plánů » Inicjuje svolání případové konference

necasova(z)skolahovorcovice.cz

Diagnostikuje profesní orientaci žáků » Spolupráce s učiteli, žáky, rodiči, konzultace a poskytování informací » Organizace profesních besed

mazana(z)skolahovorcovice.cz

Kristýna Mazaná
Kariérní poradce

Markéta Pechová
Školní psychologka
Vedoucí ŠPP

Jana Hirková
Výchovný poradce 2. st.

Podporuje žáky 2. stupně při řešení výchovných a studijních problémů » Spolupracuje s rodiči a učiteli na realizaci individuálních výchovných plánů » Inicjuje svolání případové konference

reditel(z)skolahovorcovice.cz

V případě konfliktu působí jako nestranný a neutrální "prostředník" » Usnadňuje vzájemnou komunikaci mezi žáky a pomáhá jim najít smírné řešení sporu

dubnova(z)skolahovorcovice.cz

Jana Dubnová
Školní mediátor

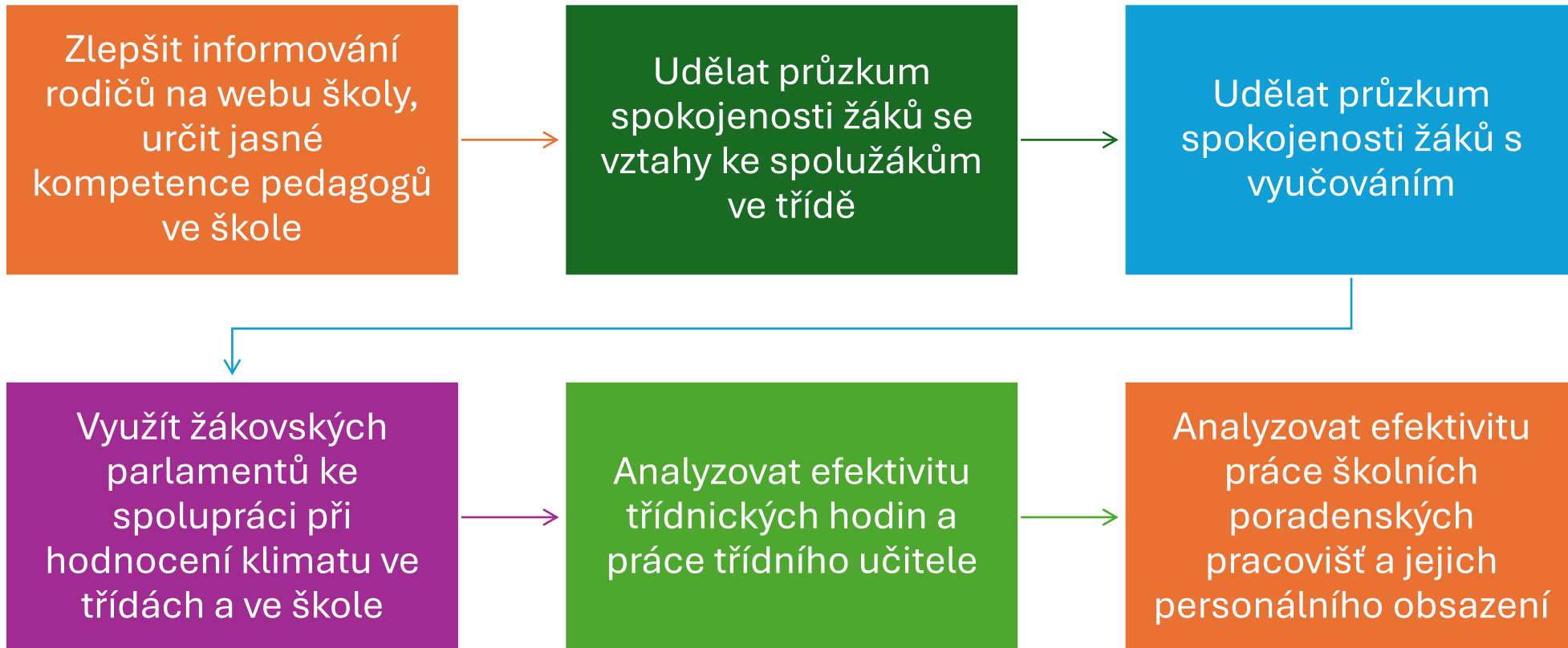
Milada Zemanová
Metodik primární prevence

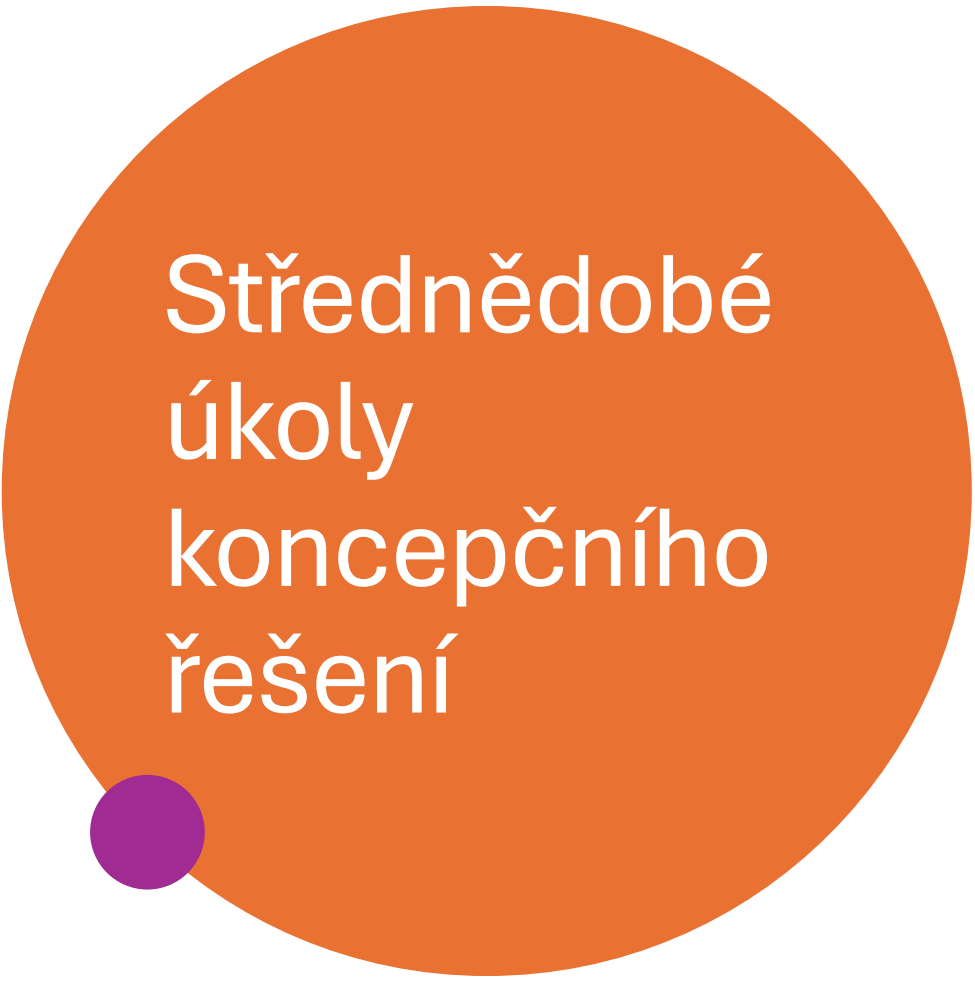
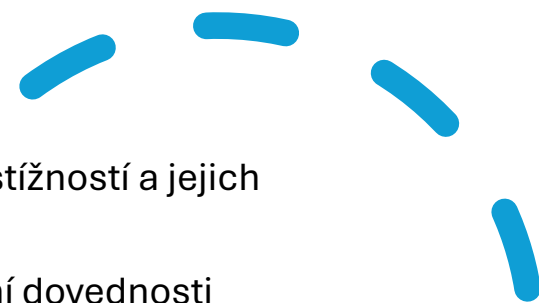
Koordinuje tvorbu a realizaci preventivního programu školy » Spolupráce s žáky, učiteli a rodiči nad preventivními tématy a řešením rizikového chování

zemanova(z)skolahovorcovice.cz

Co můžeme udělat hned?

Střednědobé úkoly koncepčního řešení

- Vedeme vlastní databázi/přehled obsahu stížností a jejich řešení
- Zjišťujeme potřebnost rozvíjet komunikační dovednosti pedagogů ve sborově naší školy
- Motivujeme pedagogy k zájmu o vzdělávání v tématu komunikace a spolupráce a aplikace metod kooperativního učení a osobnostní a sociální výchovy
- Zajišťujeme vzdělávání pedagogů ve sborově a rozvoj jejich dovedností v tématu konstruktivní komunikace a týmové spolupráce
- Zajišťujeme vzdělávání žáků a rozvoj jejich sociálních dovedností v tématu komunikace a týmové spolupráce v rámci OSV i předmětů

Dlouhodobé úkoly koncepčního řešení

Zajistíme kvalitní obsahy studijních programů pedagogických fakult v tématu komunikace jako základní profesní nástroj pedagoga (NAÚ)

Budeme provádět více výzkumů i dlouhodobých zaměřeních na spokojenost žáků ve škole (NPI ČR, ČŠI, univerzity)

Budeme finančně podporovat a odborně rozvíjet funkční personální složení školních poradenských pracovišť: výchovný poradce, školní metodik prevence, speciální pedagog, sociální pedagog, školní psycholog, kariérový poradce, etoped a další

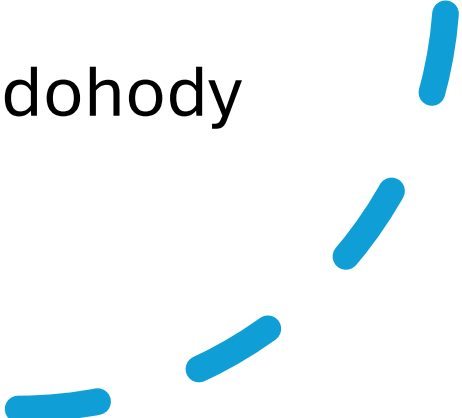
2. Nástroje Co dělat ve složitějších situacích?

- Informujeme kompetentní/určenou osobu a všechny vyučující v dané třídě o řešení stížnosti a kdo je k řešení kompetentní, aby nedocházelo k paralelním iniciativám kolegů a nepřehlednosti v řešení
- sezveme osobní setkání všech zainteresovaných, tj. rodiče, TU, ŠPP nebo i vedení školy
- určíme, kdo setkání vede a kdo dělá zápis
- sdělíme časový rámeček schůzky
- moderujeme diskuzi
- dohodneme termín dalšího setkání ke kontrole plnění z obou stran
- podepíšeme souhlas se zápisem a postupem v dané věci a odpovědností za jednotlivé body
- vedeme přehled stížností v rámci třídy/kompetence TU a databázi stížností školy/kompetence vedení školy

3. Čeho se vyvarovat a proč:

- **Rychlé písemné odpovědi na daný problém v mailové komunikaci** – riziko: nepromyšlené a nevhodné formulace, omezení pouze na vysvětlování svého stanoviska, rychlé odmítnutí oprávněných požadavků, anebo neuvážené přijetí neoprávněných požadavků
- **Obširným telefonickým rozhovorům s rodiči** – riziko: neefektivní a časově náročné, vedené často v mimopracovní dobu učitele, vznik komunikačního šumu, není jasně stanovená dohoda pro budoucí kontrolu
- **Opakovaným a zdlouhavým „vysvětlováním“ jakoukoliv písemnou formou** – riziko: nejasnost podstatného a důležitého obsahu sdělení, nejasnost v cílech komunikace, může být vnímáno jako vzájemný boj o to, kdo má „pravdu“

4. Jak konstruktivně komunikovat

- Vedeme rozhovor pomocí Aktivního naslouchání
  - Využíváme asertivní techniky, např. Zpětnou vazbu
  - Zohledňujeme vztahovou symetrii
  - Přijmeme názor druhé strany
  - Mluvíme za sebe
  - Navrhujeme řešení a přijatelné dohody
-

5 kroků aktivního naslouchání

1. **Objasnění** – objasníme to, co bylo řečeno, získáme víc informací – pokládáme otázky – *Kdy se to stalo? V jaké situaci?*
2. **Parafrázování** – ukážeme, že nasloucháme a rozumíme – nově přeformulujeme myšlenky druhého – *Jestliže vám dobře rozumím, tak...*
3. **Zrcadlení pocitů** – slovně zrcadlíme pocity mluvčího – vyjádříme jeho základní pocity a emoce - *Zdáte se mi takový..., je to tak?*
4. **Ocenění** - uznáme význam druhé osoby – uznáme závažnost jeho pocitů a prožitků – *Dovedu si představit, že...*
5. **Shrnutí** – připomeneme vše podstatné – zvýrazníme základní myšlenky – *Ted' víme, že...*

Zpětná vazba a vztahová symetrie

- Potěšilo mě, že...
- Mám radost, když...
- Mrzí mě, že...
- Je mi nepříjemné, když...
- Můžeme se spolu domluvit na...?
- Jednáme v zájmu dítěte.
- Co pro to společně můžeme udělat?
- Shrňeme si naši vzájemnou domluvu.

5. Klíčové otázky

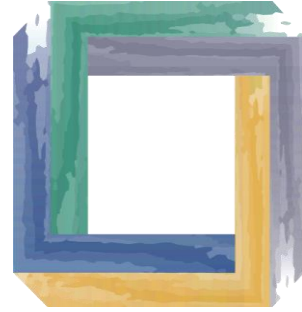
- Rozumíme tomu, co konflikty skutečně spouští? Velmi často je to způsob komunikace, nikoli obsah. Známe význam vztahové roviny komunikace?
- Máme dovednosti pro vedení náročného konstruktivního rozhovoru, tj. bez útoku a úniku? Dovedeme navrhnout efektivní a přijatelné řešení, dohodu?
- Vidíme konflikt jako příležitost ke zlepšení?

Zdroje

- www.odyssea.cz
- Zkušenosti ze seminářů Projektu Odyssea, z. s. pro pedagogy „Konstruktivní komunikace se žáky a jejich rodiči“
- Příklady dobré praxe ze spolupráce s partnerskými školami
- J. Plamínek
- I. Gillernová

Školská rada & Stížnosti

Nikola Křístek
Školské rady.CZ

**Školské
rady.CZ**

Jak postupovat při řešení problému

Zákonný zástupce

Státní úřad inspekce práce

Občanskoprávní spor, soud

Krajská hygienická stanice

Policie ČR

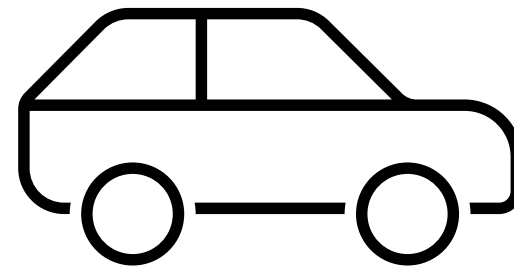
Zřizovatel

Přínosy funkční školské rady u řešení stížností

- Přehradní nádrž
zadržení povodně, efektivní směřování energie
- Strážný anděl
kauze průběžně věnuje pozornost do vyřešení
- Učitel demokracie
posilování důvěry ve veřejnou instituci a dem procesy

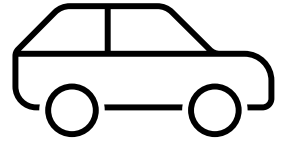
Školská rada jede

Spojka, brzda, plyn (🚗 ředitel)

ŠR je ORGÁN ŠKOLY

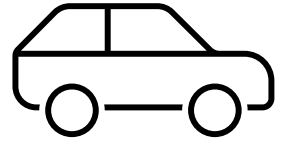
Plyn – spolutvorba budoucnosti školy

- *Vize (zpracování koncepčních záměrů školy)*
- .. & Strategie (& rozpočet)
- .... & Monitoring (*výroční zpráva, hospodaření*)
- Školní vzdělávací program
- Školní řád & Pravidla hodnocení

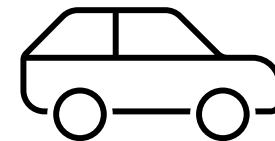
... zakládá se očekávání, pravidla a normy

Spojka –podpora dialogu

- **Podněty** (úprava ŠVP, ŠŘ apod.)
- **Oznámení** (upozornění na nedodržování pravidel, norem)
- **Stížnosti** (facilitace řešení na půdě školy)
- Projednání info ČŠI
  - inspekční zprávy, výsledky šetření

Brzda – když škola míří mimo dráhu

- **Stížnosti** – projednávání a dohled na nápravu
  - Nedodržování správného postupu *zejména ve vzdělávání a poskytování školských služeb*
  - Výsledky šetření stížností ČŠI
- **Podněty jiným institucím**
  - zřizovatel,
  - ČŠI,
  - PČR, KHS, IP, UOOÚ ...
- **Iniciace konkurzu** na konci funkčního období ředitele

Projednávání – tichá síla

ŠR je ORGÁN ŠKOLY

Proč je ŠR vedle ředitele

- Ředitel ve střetu rolí
(např. správce zájmů dětí vs. zaměstnavatel)
- Monokratické rozhodování
(ŠR = průběžná nezávislá zpětná vazba)
- Kognitivní zkreslení
(možno překonat pouze skupinovým dialogem)

ŠR funguje pro stěžovatele tak, že

je slyšen

cítí se chráněn (anonymizace)

věří, že někomu dalšímu připadá věc důležitá

... chová se více konstruktivně

... nemá potřebu věc eskalovat

ŠR funguje pro školu tak, že

ukazuje na (přirozené) slepé skvrny
překonává stereotypy díky skupinovému dialogu

drží problém na půdě školy – chrání před externími vstupy
zasazuje kauzu do příběhu školy (strategie, pravidla, ...)

Poctivá školská rada při projednání stížnosti

De-eskaluje a obnovuje vztahy

- Naslouchá
- Férově projedná
- Předá k řešení, příp. facilituje
- Sleduje vývoj do vyřešení

NEdělá

- Vyzvídá
- Dělá si na kauze PR
- Stává se účastníkem sporu
- Zamete věc „pro dobro školy“

Poctivé projednání stížnosti

Obsahuje

- Zjištění relevantních informací
- Identifikace zasažených osob / institucí (zdroj i řešení)
- Návrh a argumentace několika variant řešení
- Diskrétní, ale úplná komunikace

NEobsahuje

- Usilování o kompromitující informace
- Eskalace konfliktu zapojováním stran bez vazby na řešení
- Vyhlašování hodnotících stanovisek

Doporučení pro školu

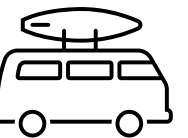
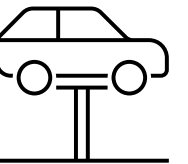
ŠR je ORGÁN ŠKOLY

Předpoklady pro efektivní řešení stížností ŠR

- **ŠR má důvěru** všech aktérů
  - Informované a atraktivní volby
  - Dobrá image podporovaná ředitelem a zřizovatelem
- **Komunikační kanály** jsou sjízdné
  - Na lidi se mluví lidskou řečí, ne právníčinou a procesštinou
  - Ošetřena anonymizace, diskrétnost a ochrana osobních údajů
- ŠR má **podmínky pro práci**
  - Podklady úplné a včas, informace o ŠR dostupné a pro-klientské
  - Rozpočet na podpůrné služby
- ŠR / členové jsou kompetentní, ztýmovaní a mají rozumné procesy
  - Vzdělávání, budování týmu, odpracovaná práce

Školská rada – start

- 1. Dohody o prioritách a spolupráci** mezi členy školské rady
(pomáhá školení a facilitace => jednací řád)
- 2. Dohody o spolupráci** a nastavení komunikačního rozhraní
mezi ŠR a ředitelem
(pomáhá facilitace a mediace => postupy a osvěta)
- 3. Nabídka nestranné podpory**
v oblasti podnětů, oznámení a stížnosti
všem školním aktérům
(pomáhá znalost restorativních přístupů => případy, dialog)

Relevantní výňatky z § Školského zákona

- **Ředitel školy** a školského zařízení § 164 e) **vytváří podmínky** pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a **pro práci školské rady**, pokud se podle tohoto zákona zřizuje
- § 167 (6) ... **Ředitel školy zveřejní** způsobem umožňujícím dálkový přístup ... složení školské rady a **způsob podávání** podnětů, oznámení a **stížností školské radě**.
- § 168 (1) Školská rada a) vyjadřuje se k návrhům školních vzdělávacích programů a k jejich následnému uskutečňování
- § 168 (1) **Školská rada g)** pojednává inspekční zprávy, protokoly o kontrole a **výsledky šetření České školní inspekce**,
- § 168 (1) **Školská rada h)** projednává **podněty, oznámení a stížnosti týkající se zejména vzdělávání a poskytování školských služeb** a podává podněty a oznámení řediteli školy, zřizovateli, orgánům vykonávajícím státní správu ve školství a dalším orgánům státní správy
- § 21 (1) **Žáci a studenti mají právo d)** zakládat v rámci školy samosprávné orgány žáků a studentů, volit a být do nich voleni, pracovat v nich a jejich prostřednictvím **se obracet na ředitele školy nebo školskou radu** s tím, že ředitel školy nebo školská rada jsou povinni se stanovisky a vyjádřeními těchto samosprávných orgánů zabývat a své stanovisko k nim odůvodnit

Zdroje

Školské rady.CZ

- komentář k novele ŠkolZ
- Encyklopedie ŠR
- Konzultace – Školení - Facilitace

Restorativní škola.CZ – článek o participaci žákovských členů ŠR

Řízení školy.CZ – seriál o školských radách v UM

Děkujeme za pozornost

 234 811 246

 stredniclanek@msmt.gov.cz

 facebook.com/stredniclanek

 instagram.com/stredniclanek_msmt

 www.edu.gov.cz

Spolufinancováno
Evropskou unií

Střední článek
podpory